

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy órára	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépelva-utca 1. sz. Telefonszám: 2

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVA

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 109. szám.

Kedd, május 14.

Gazdasági szerződésünk Romániával.

Budapest, máj. 14. A központiak és Románia között kötött gazdasági szerződés kimondja, hogy Románia 30 évre kizárólagos jogot ad a petróleum területet bérlő társaságnak Románia egész területére.

A társaságot nagy adóval és közteherrel nem sújtja.

Eladja a központiaknak Románia egész gabonafeleslegét és szarvasmarháját.

A szerződés biztosítására kiviteli tilalmat boesájtanak ki.

Az özvegy anyacárnő és három nagyherceg német fogoly.

Berlin, május 14. A Krimben levő özvegy orosz anyacárnő, továbbá Nikolajevics Miklós és Péter, valamint Mihajlovics Sándor nagyheregek német kézre jutottak.

Huszonöt matróz őrizte őket, a külvilágtól teljesen el voltak vágva.

Jegyzékváltás a német és orosz kormányok között.

Pétervár, máj. 14. A Krim-félsziget megszállása miatt a német és az orosz kormányok között jegyzékváltás volt.

A német követ kijelentette, hogy Szebasztopol a Fekete tengeri flottának Scherzon elleni offenzívája miatt szállták meg.

Csicserin külügyi népbiztos tiltakozott az ilyen intézkedések ellen.

A politika hirei.

Államtitkári felmentések.

Budapest, május 14. A király Sebess Dénes és Szalay László államtitkárokat állásuktól felmentette. Sebess Dénesnek ez alkalomból a Lipót-rend középkeresztjét adományozta.

Értekezlet a kormánypartban.

Budapest, május 14. A 48-as alkotmánypart tegnap esti értekezletén az elnök Simonyi-Semadam Sándor bejelentette, hogy a pártból negyvennél többen kiléptek, Bethlen István gróf viszont belépett.

A párt elnökévé Bolgár Ferencet, alelnökké Simonyi-Semadam Sándort, Csizmazia Endrét és Kary Józsefet választották meg.

Wekerle Sándor miniszterelnök elismeri, hogy a választójogi reformból a katonai jogaim megsonkítva fog kikerülni, de a kormány vállalja a felelősséget a választói jogért, ami a mai állapottal szemben nagy előrehaladás lesz. Mi nem harcolunk személyes ambíciókért, hanem eszmékért — mondotta Wekerle — amelyek megvalósulásában bizva bizik. Megfogadtunk és ezért szükséges a kölcsönös bizalom.

A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 14. A képviselőház ma délelőtt folytatta az adójavaslatok tárgyalását.

Napirend előtt Brody Ernő kijelentette, hogy a tegnapi ülésen ő kiáltotta Fényes László felé: Bérenc. Nem ezt akarta mondani, hanem hogy Fényes foglalkozásszerű emberbarát és rágalmozó. Fényesnek nincs joga az igazmondás apostolaként fellépni. Megállapítja, hogy ma is 11 sajtópör van ellene folyamatban.

Az adójavaslatokhoz elsőnek Nagy Lajos szólalt fel. Megállapítja, hogy valótlán állítás az, mintha a gazdasztaályt a háboruban nagy károsodás érte volna, mert a gazdaosztály nem tartozik a legmostohább sorsuak közé.

Ábrahám Dezső javaslatot nyújt be, amely szerint utasítsa a Ház a kormányt, hogy a választójogi reform letárgyalása után azonnal terjessze be az egységes adórendszerrel szóló javaslatot, amelyben a hadi nyereséget fokozott megadóztatás alá vegyék. Egyenlő adózás mellett a létminimumot tetemesen emeljék és a fokozottabb közteherviselést vigyék keresztül.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, máj. 14. Hivatalos jelentés.

Az olasz hegyi arcvonalon a harc tevékenység ugyanolyan, mint az utóbbi napokban volt.

A vezérkar főnöke.

Az osztrák pártok és a német szövetség megújítása.

Bécs, május 14. A parlamenti pártokra a Németországgal megújítandó szerződésünk mély hatást gyakorolt. Csupán a délszlávok és a csehek nyugtalanok. Ezek kijelentették, hogy a szövetség megújítása ellen a Reichsrathban és a delegációban a leghevesebb harcot indítják. A lengyelek állásfoglalása kedvező lesz. Burián legközelebb tárgyal velük.

Feloszlott a román zsinat.

Budapest, május 14. Aradról jelentik: A vasárnap félbeszakított román zsinatot ma délelőtt folytatták.

Barabás Béla kormánybiztos tudatta, hogy Zichy János gróf kultuszminiszter jóváhagyta elődje intézkedéseit és a miniszter és sajátmaga üdvözlését tolmácsolta a zsinatnak. Az elnök Pap János püspök nem viszonzta az üdvözlést.

Az egyik kiküldött azt indítványozta, hogy a kormánybiztos kiküldését ne ismerjék el törvényesnek, tiltakozzanak ellene és irjanak fel a kormányhoz, ha pedig a kormány nem segítene, akkor kérjék a korona segítségét. Indítványozza továbbá, hogy amíg ezt az ügyet nem intézik el, nyilvánítsa magát a zsinat feloszlottnak.

Az indítványt helyesléssel elfogadták amire a zsinat széteszlott.

A mai tőzsde.

Budapest, máj. 14. Magyar Hitel 1311, Osztrák Hitel 951, Jelzálogbank 612, Leszámitoló 780, Magyar Bank 938, Hazai Bank 628, Fabank 1011, Schlick 505, Nasici 3050.

A napokon át tartó szilárd irányzat után az értéktőzsdei forgalom ma viharos arányokat öltött, az árfolyamok ugrászerűen emelkedtek.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, május 13.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Az olasz hegyi arcvonalon a harci tevékenység állandóan élénk.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, május 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

A Kemmel területén az élénk tűzérési tevékenység helyi gyalogsági csapatokkal kapcsolatosan tovább tartott, a többi harci szakaszon is estefelé többszörösen feleledt.

Az Ancre völgyében Alberttől délnyugatra egy angol részlettámadást visszavertünk.

Az ellenség az arcvonal számos helyén folytatta felderítő előretöréseit, melyek elhárítása alkalmával több ízben foglyokat ejtettünk.

Április havában az ellenséges légi haderő vesztesége a német arcvonalakon 15 kötött léggömb és 271 repülőgép, melyek közül 122 vonalaink mögött, a többi pedig tul az ellenséges állásokon zuhant le megfigyelhető módon. A légi harcban mi 14 kötött léggömböt és 123 repülőgépet veszítettünk.

A többi harcterről nincs újság.

Laudendorff.

HIREK

— **Polgári érdemérem.** A hivatalos lap vasárnapi száma királyi kéziratot közöl a polgári érdemérem alapításáról. Ezt az érmet azok a polgárok kapják, akiknek a legfelsőbb elismerés tudtul adatott. Az érem övezüstplatinás fémből készült és mellső oldalán a király arcképét viseli, hátsó oldalán pedig cserfakoszoruban a „Signum Laudis” felirást. Az érem 30 milliméter széles, vörös, közepén fehérsávossal szalagon a bal mellen hordandó, még pedig az érdemrendek, illetve a vele egy rangban lévő katonai érdemérem után.

— **Katonaorvosi áthelyítés.** Máthé Gyula ezredorvost Aradra helyezték át és így távozik Nagybecskerekéről. Várósnakba jön Tauszig Zsigmond törzsorvos ugyancsak Aradról és itt átveszi a helybeli katonai kórházak parancsnokságát és a helyőrségi orvosi szolgálatot.

— **Római katolikus hitközségi közgyűlés.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség rendes közgyűlését június hó 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a r. k. hitközségi épület dísztermében. A közgyűlésre Nagybecskerek város területén lakó valamennyi r. k. hívőjét az egyháznak meghívja ez uton az elnökség.

— **Pünkösdi üdvözet az olasz frontról.** Egy zöldes színű tábori lapot kaptunk ma az olasz harcterről a következő tartalommal:

Kérjük a tekintetes szerkesztőséget, hogy a közelgő pünkösdi ünnepekre szíveskedjen helyt adni ezen üdvözetünknek.

Üdvözljük a becskerei hölgyeket az olasz frontról! — A volt 7-es hidászokból — a becskerei fiúk: Georg Erdélyi, Frank Manó, Schmitz Miklós, Ábrahám Benjamin, Kiefer János, gefr. Biringger Ferenc, Poszmayer Antal, gefr. Szegedi Gábor.

— **Nyomdász-bál.** Már csak pár nap választ el bennünket attól a nagyszerűnek ígérkező táncmulatságtól, melyet a nagybecskereki nyomdászok rendeznek pünkösdi első napján a Kaszinóban. A táncmulatságra a következő szövegű meghívót küldte szét a rendezőség: A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők szakegyesületének nagybecskereki helyi csoportja 1918 május hó 19-én, pünkösdi vasárnapján, a nagybecskereki Kaszinó-társulat összes helyiségeiben a nyomdász özvegyek és árvák segély-alapja javára tarka-szinpaddal egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Belépődíj személyenként 3 korona, családjegy 4 személyre 10 korona. Az estély kezdete 7 órakor. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak. Részletes műsor a helyszínen lesz kiosztva. — Mindazok, kik a táncmulatságra meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, forduljanak a „Torontál” szerkesztőségéhez. Jegyeket előre lehet váltani a rendezőség tagjainál.

— **Árvaházi közgyűlés.** A nagybecskereki róm. kath. árvaházegylet május hó 20-án, pünkösdi hétfőn délelőtt 11 órakor tartja az évi közgyűlését a r. k. hitközségi épület dísztermében, melyre az egylet tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

— **Vojtha Antal nem muzsikál Pesten.** A „Torontál” néhány héttel ezelőtt egy kis cikkben foglalkozott a pár év előtti Haverda-bűnügy főszereplőjével, így Vojtha Antal ex-főhadnaggyal is. Akkor megírtuk, hogy Vojtha Antal hosszú szabadságvesztés után a háborús években kiszabadult a fogságból és hogy Budapesten, mint primás, kávéházakban muzsikál. Most Vojtha arra kért fel bennünket, hogy írjuk meg, miszerint ő már régen nem muzsikál Budapesten, mert körülbelül egy éve mint katona, Szabadkán teljesít szolgálatot. Annak idején sem mint hivatásos zenész működött Pesten, hanem anyagi helyzetén segített, egynehányszor nagyobb kávéházakban hegedült, lévén hozzá különösen jó érzéke.

— **A szabadba a diákokkal.** Praktikus érzékre valló ötlet támogatásért irt át Zombor városi az ország tvhat. és r. t. városaihoz. Az eszme nem új s ha valami csodálni való benne, az csak az, hogy eddig nem valószínűtlennek meg. Azt kívánja Zombor, hogy a népiskolákban és a középiskolákban legalább az alsó osztályaiban, ha az idő megengedi, a szabadban tanítsanak. Az iskola udvarára kell kirakni a padokat, akkor nem kénytelenek tanító és tanulók órákat tölteni elhasznált levegőjü szobákban. A tanulóifjúság egészséges testi fejlődése érdekében azt is kívánatosnak tartja Zombor, hogy mindenütt alkalmas és modern berendezésű sportpálya álljon a diákok rendelkezésére, ahol egész szabad idejüket eltölthetik.

— **Péklegény századosi uniformisban.** Debreczenből jelentik: Katz Herman dr., önkéntes szakaszvezető, a máramarosszigeti tiszti ellenőrző parancsnokság vasutat vizsgáló kiküldöttje, a debreczeni-körösmezei vonalon a hajnali futarvonaton az összes utasokat igazoltatta. A tiszti kocsiiban fölűnt neki egy 24—25 évesnek látszó, kifogástalan egyenruhába öltözött honvédszázados, aki német nyelven erélyesen kikérte magának, hogy igazoló és utazási okmányait kérjék tőle. A szakaszvezető azonban nem tágitott és a szóváltás hevében észrevette, hogy a honvédszázados egyik karja tetoválva van. Dr. Katz a legközelebbi pályaudvarparancsnokságnak jelentést tett, a parancsnokság megmotozta a száza-

dost és kiderült, hogy Hanyicz Jánosnak hívják, huszonhat éves magyarpécskai születésű péklegény, a 2. honvédszázados megrszókött szakaszvezetője, notorius betörő. A honvédszázadosi egyenruhát is a tiszti kocsiában lopta el. Nagy összegű pénzt, ékszer, börtörtárcákat, tiszti kardbajtókat s különböző katonai okiratokat találtak nála. Letartóztatták.

— **A cs. és kir. 7-ik utászászlóalj hadialbuma.** A szegedi 7-ik utászászlóalj egy olyan mű létesítését tervezi, mely hivatva lenne egyrészt a zászlóalj rokkant- és árva-alapját gazdagítani, másrészt írott emléket emelni azon bámulatos műszaki teljesítménynek, melyet a szegedi utászok a háboru alatt véghezvittek. A könyv érdekessége, melynél fogva általános érdeklődésre tarthat igényt, azon gazdag fénykép gyűjtemény, mely utászaink építő és romboló munkáját mutatja be. Írásban és képből fogja közölni a szegedi zászlóalj összes századainak haditörténetét, bemutatja tisztjeinek és legénységének arcképcsarnokát, írott emléket emel hősi halottjainak s áttekinthető összeállításban közli a zászlóalj egyes tagjainak a háboruban nyert kitüntetését és dícséreteit stb. Az album ára az összeg előzetes beküldésével 30 korona. A hadialbum szerkesztőség azon kéressel fordul azokhoz, kiknek a fentiekre vonatkozó fényképfelvételek, hadi emlékek, újságcikkek, rajzok, esetsetek és kitüntettek arcképei birtokában vannak, hogy azokat közlés céljából a szerkesztőség rendelkezésére bocsátani szíveskedjenek. A szerkesztőség minden egyes beküldött tárgyat gondosan megőrizz és felhasználás után tulajdonosának sértetlenül visszaküld. Mindennemű levelezés cs. és kir. árkászpótzászlóalj, Szeged II., a hadialbum szerkesztőségéhez címzendő.

— **Ne igyál Bimbó!** Torontálmegyei községben történt. Az egyik parasztházban a jóképű muszkafogoly egykedvűen szürcsöli a reggeli tejescskáját.

— No Nikoláj, talán nem izlik? — kérdi a háziasszony.

— Sok víz benne — feleli a muszka.

— Nem tehetek róla — mondja a menyecske — a Bimbó mostanában vizesen adja a tejet. Ez persze nem igaz, hanem az asszony takarékoságból csakugyan megszokta higitani a tejet. Este az istállóban a muszka itatja a Bimbót. Egyszer csak megszólal:

— Bimbó, ne igyál annyi viz, megint elromlik a tej...

— **Pályázat ipari segélyre.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a Goldberger-féle alapítványból nyolc egyenként 300 koronás segélydíjra pályázatot hirdet. A pályázatban résztvehetnek a szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képzéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparmesterek szegénysorsu, de 18. életévüket még be nem töltött árvái. A segély elnyerésére vonatkozó és a kereskedelmi miniszterhez címzett folyamodások május 31-ig nyújtandók be a kamaránál, ahol a pályázati feltételek is megtudhatók.

— **A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége** gondoskodni kíván olyan vidéki újságíró-gyermekek nyári üdüléséről, akiknek szülői nincsenek olyan anyagi viszonyok között, hogy a nyaralás költségeit fedezhessék. Az Országos Gyermekvédő Liga a legmesszebbmenő előzetes ígérettel meg támogatását, hogy telepén 10—15 vidéki újságíró-gyermeket elhelyez, esetleg a svájci csoportba is beosztat. A kedvezményre igényt tartó hirlapírók bezárólag május 25-ig jelentkezhetnek a VHOSz. budapesti titkárságánál (VII., Rózsa-utca 47.) A gyermekek felvételének feltételei: 1. Városi gyermek legyen. 2. A tiszti orvos igazolja, hogy abban a házban, ahol a gyermek lakik, 4 héten belül fertőző betegség nem fordult elő. 3. Orvosi bizonyítvány mellékelendő a gyermek egészségi állapotáról, mivel betegségére való tekintettel helyeztetik el vagy a Balaton környékén vagy hegyes vidéken, esetleg — ha ez évben is kivihető lesz a svájci kirándulás — oda is küldhető. A VHOSz. lépéseket tesz, hogy a szükséges vasuti jegyeket

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Kedden, május hó 14-én, két előadás: 6 és 9 órakor.

Szerdán, május hó 15-én, két előadás: 6 és 9 órakor.

Minden előadást Rácz Péter, a közkedvelt cigányprimás teljes zenekarával kíséri!

A csunya fiú.

Egy karrier története 4 felvonásban, játsszák: Balláné Marton Erzsébet és Kramer Leopold.

!! A legközelebbi előadások a színház udvarában, a volt esküdtszéki teremben tartatnak meg !!

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Szerdán, május 15-én:

Összetört szivek.

Csütörtökön, május 16-án:

Néma szivek.

Hanny Portennel a főszerepben.

Előadások kezdete 7 és 9 órakor.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1-50 K, I. hely 1-80 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

díjtalanul megszerezze, továbbá a gyermekek elhelyezését is teljesen díjtalanul vállalja az engedélyezett számig, sőt a „Sajtószállás-alap” kamatjövendelmének másik felét — igazgatósági határozat értelmében — a szövetség üdülésre utalt tagjai között fogja szétosztani 100, 200 és 300 koronás részletekben, mindenkor tekintetbevéve a segélyért jelentkezettek anyagi helyzetét és egészségi állapotát. Az üdülési segélyért bezárólag május 25-éig kell jelentkezni a VHOSz. budapesti titkári hivatalánál (VII., Rózsa-utca 47. sz.). Pályázatot hirdet a VHOSz. elnöksége az ifj. Brájer Lajos-alapítvány 1918. évi 100 korona, szóval százszáz koronát kitevő kamataira, a következő feltételek mellett. Az ösztöndíjért pályázhatnak azok a fiatalabb vidéki hírlapírók kik állandóan foglalkoznak közgazdasági kérdésekkel és ezen munkásságukat bizonyító egyik — hírlapokban már közzétett — cikket a VHOSz. titkári hivatala címére (Budapest, VII., Rózsa-utca 47.) bezárólag május 31-éig megküldik. Az ösztöndíj odaítélése tárgyában a VHOSz. igazgatósága dönt.

Fatalpaló tanfolyam. A kereskedelmi és iparkamara a talpbőr pótlására alkalmas fatalpak felverésének megtanulására 2-3 napra terjedő tanfolyamot rendez, amely a m. kir. áll. fa- és fémpári szakiskolában folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor kezdődik. A kamara hogy a tanfolyamon való részvételt megkönnyítse, beszerezte mindazt az anyagot és kelléket, ami a fatalpu cipők elkészítéséhez szükséges, úgy, hogy a jelentkezőknek csupán számszámot és lehetőleg textárványt kell magukkal hozni. Az elkészített anyag az elkészítő tulajdonává válik, viszont a felhasznált anyagot a kamarának a beszerzési áron megteríteni köteles. A tanfolyam látogatása ingyenes. Akik részt kívánnak venni, de még eddig nem jelentkeztek, a mondott időben és helyen való jelentkezés esetén a tanfolyamra még felvehetők.

A modern moziban ma este a „Star” filmgyár remekét, az „Alarcos bál” című 4 felvonásos operát adják. Holnap este pedig „Összetört szivek” címen egy gyönyörű dráma kerül előadásra.

Katonatthon Temesvári-u. 1500. sz. a nyitva minden nap d. u 2-9 óráig.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Szerdán, május 15. Csütörtökön, május 16.

A rablólovag.

Kalandor dráma 4 felvonásban.

Főszereplő **Kertész Dezső**, a Vigszínház tagja.

Gyönyörű kísértő műsor.

Pénteken katonai jótékonycélu előadás!

Az előadásokat elsőrangú cigányzene kíséri.

Helyárak. Páholyülés 1-80, zsölye 1-50, I. hely 1-20, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

A katonatiszt.

A cs. és kir. 3. huszárezred legközelebb megjelenő hadi emlékkönyvéből.

(A hadügyminiszterium jóváhagyásával.)

A tisztről az idők folyamán sokat, nagyon sokat írtak s állandóan oly világitásba helyezték, hogy ezzel a társadalmi osztály teljesen hamis színben tűn fel és a közönség a tisztikarról általában helytelen felfogás és hamis fogalmat nyert.

A külvilág előtt a polgári közönségnek a tiszt többnyire csak regény-, novella-, színházi-, kávéházi-, korszó- és társasági alakot jelentett és ha a szolgálattal kapcsolatban említették, úgy legjobb esetben csak élelapp száma nyert kedvező beállítást.

Igazán érdekes dolog kifejteni, hogy tulajdonképpen mikép is keletkezett ez a felfogás? Minden bizonnyal nem a tiszt viselkedése, megjelenése és életmódja idézte elő e felfogást, hanem többek közt főképpen a hosszú békés évek alatt kifejlődött irodalmi tevékenység, amely a tisztet mindenkor egyéni fantáziával és kiszínezéssel oly keretbe helyezte, mely a valóságnak legtávolabbról sem felel meg. Főleg a huszártiszt mindig keresett és hálás anyag volt író és regényíró számára, mint szalon- és kaszárnnyahós.

A közönség és nyilvánosság tényleg csak nagyon kevés bepillantást nyert a tisztnek sokszor megörölő tevékenységére; a kaszárnnyában kifejtett intenzív, mély és komoly munkájából mit sem látott és a hosszú békekorszakban azt hitte, hogy az egész katonai és tiszti hivatás nem egyéb játéknál és hogy valódi és komoly háttérének nincs.

És mégis a tisztnek békében már régóta nemes működési köre volt, elsősorban mint az alárendelt legénységnek népnevelője, úgy hogy a katona mire szolgálati kötelezettségének eleget tett, tisztult elvekkkel, egészséges lélekkel és megacélozott testtel kétségtelenül egész más emberre vált. Ezen a téren a tiszt az általános védkötelezettség behozatala óta, amióta néphadseregek állanak fenn, az államnak teljesen megbecsülhetetlen szolgálatokat tett, melyek igazában főleg ezen háboruban nyomultak előtérbe és váltak igazságokká. Egész nemzedékeket neveltek fel és képezték ki végtelen türelemmel, soha nem lankadó szorgalommal és ezzel már a békében alapkövet rakták le a jövő sikereknek és győzelmeknek.

Mondjuk csak ki egész nyíltan, a háboru előtt a huszártisztet legjobb esetben előkelő, elegáns, könnyűvérű, fényűző embernek, merész és jó lovasnak, vidám pajtásnak nézték, akit azonban komoly dolgokban a nagyközönség kevéssé megbízhatónak tartott.

Mennyire megváltozott mindez a háboru kitörése óta!

A világháboru, egész néptörzseknek eme sulyos küzdelme a tisztet is a szó legnemesebb értelmében egyéniséggé tette a közönség szemében. Csöndes, kevésbé hálás működéséből előtérbe lépett és hogya régebben munkájáért csak saját lelkiismerete jutalmazta, úgy most mindenütt elismerést és mély elégtételt nyert a korábbi hamis megítélésért.

És ha a tiszt ezen háboruban mindenben előre nem sejtett mértékben helyt állott, úgy ez a tiszt nevelésének, hosszú, fáradságos, sok türelmet igénylő békebeli munkájának köszönhető, ama munkának, amely a laikus előtt oly hiábavalónak és hálátlanul látszik.

„Gyakorlat teszi a mestert”.

E mondat a háborubeli tisztre vonatkozólag is beigazolódtott.

Minden idők legkomolyabb, legnehezebb és vészteljes korszaka vas idegeket, acélkemény fegyelmét és sziklaszilárd akaratot kíván meg. Mindeme tulajdonságokat azonban évek hosszú és szakadatlan során át kell nevelni és gyakorolni.

És ezen tulajdonságokkal ékesítve, mint a a hadsereg gerince, mint a legénység irányítója és vezetője vonult e szörnyűséges hábo-

rubá a tiszt, oly teljesítményeket vivén véghez, melyekkel a hazát és minden egyes polgárt örök hálára kötelezte le.

Régebben sokféle az a nézet is el volt terjedve, hogy a tiszt — ha ugyan egyáltalán — csak nagyon egyoldalú műveltséggel rendelkezik.

Ezen nézet ősrégi hagyományokban gyökerezik, mely ama költői mondásban csucosodott ki, hogy „nyers a harcos mestersége”. Régi idők nagy csatáiban a tiszt tényleg nem volt más, mint egyszerű kardforgató, többnyire oly férfi, kiből a durva testi erő a vitézséggel és bátorsággal párosult s akitől mást nem is kívántak. Az egyszerű közlegény, amennyiben kitüntette magát és vitézül harcolt, tekintet nélkül műveltségi fokára, tiszt lett.

Manapság a dolog lényegesen másképp áll:

A nyers erő mit sem használ a tisztnek, mert az összidők eme legnagyobb háborujában a nyers erő helyébe a tisztnek erkölcsi, tudása és feltétlenül megkívánandó magas képzettsége lépett.

Minél nagyobb mértékben rendelkezik e három tulajdonsággal a tisztikar, annál biztosabb a győzelem; — az a nép győzedelmeskedik, amelyiknek jobb és képzetebb tisztjei vannak. A tiszt mindig példaképe volt a legénységnek, most is és a jövőben is az lesz s így veszi át az ő morálját is a legénység, mely ily módon önálló cselekvésre válik képessé.

És ma, a technika háborujában a tiszt annyi mindenféle téren nyer alkalmazást, hogy egyszemélyben katonának, taktikusnak, mérnöknek, építőmesternek, természetbúvárnak, orvosnak, gazdának, bírónak, jogásznak, sőt még írónak is kell lennie, hogy igazán jó tisztnek tekinthessük.

Világos, hogy ily tulajdonságok — és a legtöbb mostani hivatásos tiszt rendelkezik ilyenekkel — sokoldalú és mély tudást igényelnek, melyek azután a hivatásos tisztet a társadalmi életben is, annak első fokára helyezik.

És ha ma visszapillantunk az 1914. évig, szemünk könnyes és fátyolos lesz, mert mindenütt a hadseregben ott látjuk az oly gyakran félreismert hivatásos tisztet, akit a legnehezebb küzdelmekben elől rohamoz, embe-reit diadalra vezet, elesik és még halálában is mosolyogva további rohamra tüzel legénységét, örök hálára kötelezve ezáltal uralkodóját, hazáját és az állam minden polgárát.

Hőstetteket, mondászerű cselekedeteket vitt véghez ezen háboruban a tiszt és ezzel egy magasztos, szent hivatást is teljesített:

„Megtanította embertársait arra, hogy a hivatásos tisztet tisztelni, becsülni és szeretni kell.”

Ily módon kell az utókornak, a hivatásos tiszt utódjának a nemes munkát folytatni, az óriási eredményt kiépíteni és kibővíteni, hogy az elesett örök emlékhöz, — az élve tovább harcoló és esendően dolgozó tisztet pedig nagyrabecsülésre juttassuk.

Óváry Béla, kapitány

a cs. és kir. 3. huszárezredben.

SZÍNHÁZ, ZENE

Az első heti műsor.

Május 16., csütörtök: *Palika*. Páratlan.

Május 17., péntek: *Palika*. Páros.

Május 18., szombat: *Sztambul rózsája*. Bsz.

Május 19., vasárnap: *Sztambul rózsája*. Bsz.

Május 20., hétfő: *Csárdáskirályné*. Bsz.

Május 21., kedd: *Sztambul rózsája*. Páratlan.

Május 22., szerda: *Sztambul rózsája*. Páros.

Május 23., csütörtök: *Őszi vihar*. Páratlan.

Május 24., péntek: *Őszi vihar*. Páros.

A színházi iroda újlag arra kéri a város közönségét, hogy akinek kiadó butorozott lakása van, amit a színház tagjainak rendelkezésére bocsájthat, jelentsék be a színházi titkárnál, a Magyar Király szállodában levő színházi irodában.

Szeged—Nagykikinda—Nagybecskereki egyesült helyi érdekű vasut részvénytársaság.

84—1918. szám.

512—11

Meghívó

a Szeged—Nagykikinda—Nagybecskereki egyesült helyi érdekű vasut részvénytársaságnak 1918. évi május hó 29-én (huszonkilencedikén) szerdán déli 12 (tizenkettő) órákor Budapesten, II., Szilágyi Dezső-tér 1. sz. alatt (II. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére.**Napirend:**

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1917. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hováfordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
4. Határozat a díjszabásemelésből folyólag az üzletkezelési szerződés módosítására és a pótszerződésnek az üzemkezelő vasutal való megkötésére.
5. Határozat az alapszabályok 16. §-ának magyarázata és ehhez mért átszövegezése ügyében.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre
7. Az igazgatóság, végrehajtó-bizottság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Budapest, 1918 május 7.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottaik által résztvenni kívánnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 5 (öt) nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a helyi szokás szerinti pénztári órákban Budapesten, a Magyar általános hitelbanknál (V., József-tér 2) vagy Nagybecskereken, Torontálvármegye értékeit kezelő pénztárnál, vagy a Torontálvármegyei takarékos és hitelbanknál, vagy M/m. Frankfurtban, a Dresdner Banknál letenni. Az államkincstár és Torontálvármegye ezen kötelezettség alól fel van mentve.

Minden letett egész részvény egy szavazatra jogosít, míg a hányadrészvények birtokosai annyi szavazatot gyakorolhatnak, ahány egész részvényt képez hányadrészvénybirtokuk.

Gépirásban némileg jártas

iroda-kisasszony

azonnali, esetleg június 1-i belépésre felvétetik.

Első Nagybecskereki Szappan- és Gyertyagyár. 511

Prima portlandcement, szénsalak, kókavics, márványpor (Hszt)

ameddig a készlet tart jutányos áron kapható a

Délmagyarországi Cukoripar R.-T. nál Nagybecskereken. 490

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Több millió valódi szegedi

paprikapalánta

míg a készlet tart, napi áron

eladó**Meiszner Péter**
kanaki kertgazdaságában.

A palánták május második felében lesznek kiültetésre alkalmasok. 468

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett **Skabofom Barnazsir**, nincs szaga, nem piszkál. Mindig eredeti csomagolásban Dr. Flesch-féle készítmény. Próbátégely 230 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. **Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerháza Győr.**

Vételnél a „Skabofom” védjegyre ügyeljünk!

Nagyszerű üzlet!**Szurmay-uszoda**

az Olajgyárral szemben

130 személy részére, 70 nagylepedővel, 70 uszónadrággal, teljesen újonnan berendezve, 75 méter felepités a Begán.

eladó!**Bő-vevőbet** **POPOVITS IVÁN**
Freund Samu és Fiai cégnél. 513—21Részvénytársaság
mielőbbi belépésre**hadmentes tisztviselőt**

keres. Esetleg kezdő is figyelembe vétetik. Ajánlatok „Döb” jelige alatt a kiadóhivatalban adandók le. 514—31

Helybeli beszerzési források.**Biztosítási ügynökségek:**

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.

Magy.—Francia bizt. társ. József fgg.-u.

Rigó István (Első Magyar Általános) Szerb egyház épület.

Triesti Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontálmegyei Takarékos és Hitelbanknál Hunyadi-(fő-)utca.

Borbély és fedrász:

Ikity Duna, Hunyadi-utca.

Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai Káltelek

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.

Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 8.

Cukrászda:Huber Utóda, Hunyadi-utca.
Remsing Mátvás, Hunyadi-utca.**Divatárak:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca**Dobozgyár és műanyaggyártás:**

Schneider János, Aradai-utca

Drogeria:

Molnár Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.
Mészáros E. György, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.**Férfiszabók:**Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-híd ut., Ambrózy szappangyár épületében.**Fűszerkereskedő:**Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.
Totveth Frigyes Pénzügyi-palota.**Gépkereskedő és fegyverraktár:**

Sander M. József, Hoffherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth r.-t. mezőgazdasági gépgyára képviselője.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszerárak:**Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.**Kávéház:**

Sólyom György, Klub-Kávéház.

Kézműaru, rövidáruüzlet:Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:**Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóházaival szemben).

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztikereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-advár.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.**Szeszgyár:**Lukács és Társa, Káltelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, építétfakereskedés:Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-utca 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.